

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, специалност: 05. 08. 04 „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

Тема на дисертационния труд:

РОЛЯТА НА ФОТОГРАФИЯТА ЗА ФОРМИРАНЕТО НА ИНОВАТИВНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ В СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО ИЗКУСТВО

(1989 – 2010)

Автор на дисертационния труд:

Иван Кюранов

Научен ръководител:

Проф. д.и.н. Свилен Стефанов

Автор на становището:

Проф. д-р Орлин Дворянов (катедра „Изобразително изкуство“, ФНПП, СУ „Св. Климент Охридски“)

Авторът Иван Кюранов представя пред нас дистанционния си труд с общ обем 154 стр. Трудът е структуриран по схемата увод, три глави, заключение, които обхващат 115 стр., приложения - 28 стр. и библиография съдържаща 144 източници на български, 28 на чужд език и 28 интернет източници. Авторефератът включва 26 стр. текст, изброяване на приносите и списък с публикации по темата. Представеният дисертационен труд отговаря на формалните изисквания към докторантските изследвания.

Избраната тема е актуална тъй като използването на фотографията и фотографските техники в съвременното българско изобразително изкуство твърде рядко и в ограничени рамки са анализирани от специалистите през посочения период. В този смисъл приветствам избора на докторанта и го намирам за много удачен. Надявам се той да продължи и по-нататък изследванията си в тази област.

Представеният текст е издържан в стилово отношение и събужда читателския интерес. Като критика може да се отбележи наличието на някои технически грешки, което лесно би могло да бъде преодоляно при една по-внимателна редакция.

В увода си Иван Кюранов излага най-вече мотивите за пристъпване към конкретното изследване. На стр.7 е посочена основната цел: „...да се анализира начина, по който функционира фотографията в контекста на съвременното българско изкуство въз основа на материал от така ограничения период“.

Авторът формулира и няколко основни задачи като например: събиране на „широка документална база“ за авторите и творбите в това направление, набелязване на тенденциите проявяващи се във връзките между фотография и живопис, определяне на значението на фотографията за формирането на нов визуален език в съвременното българско изкуство.

Посочени са и изследователските методи, които ще бъдат използвани в процеса на работата по дисертационния труд.

Първа глава обхваща 25 стр. и основно е ориентирана към историческа характеристика на периода 1989 – 2010 г. в българското изкуство.

Втора глава е посветена на фотографията и ролята и във формирането на иновативни тенденции в българското изкуство.

В трета глава се разглеждат техническите възможности и промени на фотографските техники и материали през периода 1980 – 2010г. Главно става въпрос за актуалната промяна от аналогови към дигитални фотографски технологии и развитието им в нашата страна. Според мен по-подходящо би било тази глава да бъде поставена като „първа“ или „втора“, както поради характера си обобщаващ развитието на технологиите във фотографията в специфичния български контекст, така и поради факта, че се визира началото на един по-ранен и по-широк от изследвания етап, а именно от 1980г. Логично би било след това да последват и описанията на авторските концепции и изяви на българските автори в този контекст.

Като препоръки и критични забележки бих обърнал внимание върху следното:

1. Естествено е такъв тип докторантско изследване, поради не особено големия изискван обем да не би трябвало да се стреми към всеобхватност, включваща всички автори, събития и изяви през конкретен период. В този смисъл категорично трябва да

се фиксира неговия диапазон. В конкретния случай той се свежда главно до авторите и изявите свързани с дейността на галерия „XXL“, „ИСИ“ и частично фестивал „Процес – пространство“ и това трябва ясно да се посочи още в самото начало. В противен случай възниква въпросът: защо не са анализирани по-подробно концепциите и изявите на първите автори правещи концептуална фотография и видео арт в началните години на промяната (1989-1991г.) като например Станка Цонкова (Уша), Даниела Ненова и групата „ДА“, Димитрина Бухлева и групата „ДЕН“, младите фотографки от група „Добруджа“ и др., а се обръща специално внимание единствено на Жоро Ружев? Може би защото споменатите от мен имигрираха и с това според някои приключва участието им в иновативните процеси? Но Косьо, Хубен и Тушев също имигрираха... Разбира се, от този период няма достатъчно обширни изследвания и публикации и това затруднява работата на докторантите от по-младите поколения. Но би могло да се прибегне към други изследователски методи като например интервюта и аналитичното им съпоставяне.

2. Във връзка с това, препоръката ми по отношение на приложенията, които безспорно предлагат важна информация е:

Когато участниците в някаква голяма изява се оказват твърде много и изброяването на всички е ненужно (например в изложбата „10x10x10“ участват около сто и петдесет автори), след авторската селекция на избрани имена да се поставя „и други“, а не да се оставя бяло поле, дори и без точка. Защото читателят или изследователят биха останали с погрешното впечатление, че посочените са единствените участници и освен тях няма други.

Накрая като важни достойнства на дисертационния труд бих посочил отново избора и навлизането в една почти незасегната до момента тема, както и голямото количество селектирана, хронологически подредена и анализирана документация за важни изяви през разглеждания период.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Иван Кюранов.

07. 01. 2015г.

проф. д-р Орлин Дворянов